

150 G 12 3

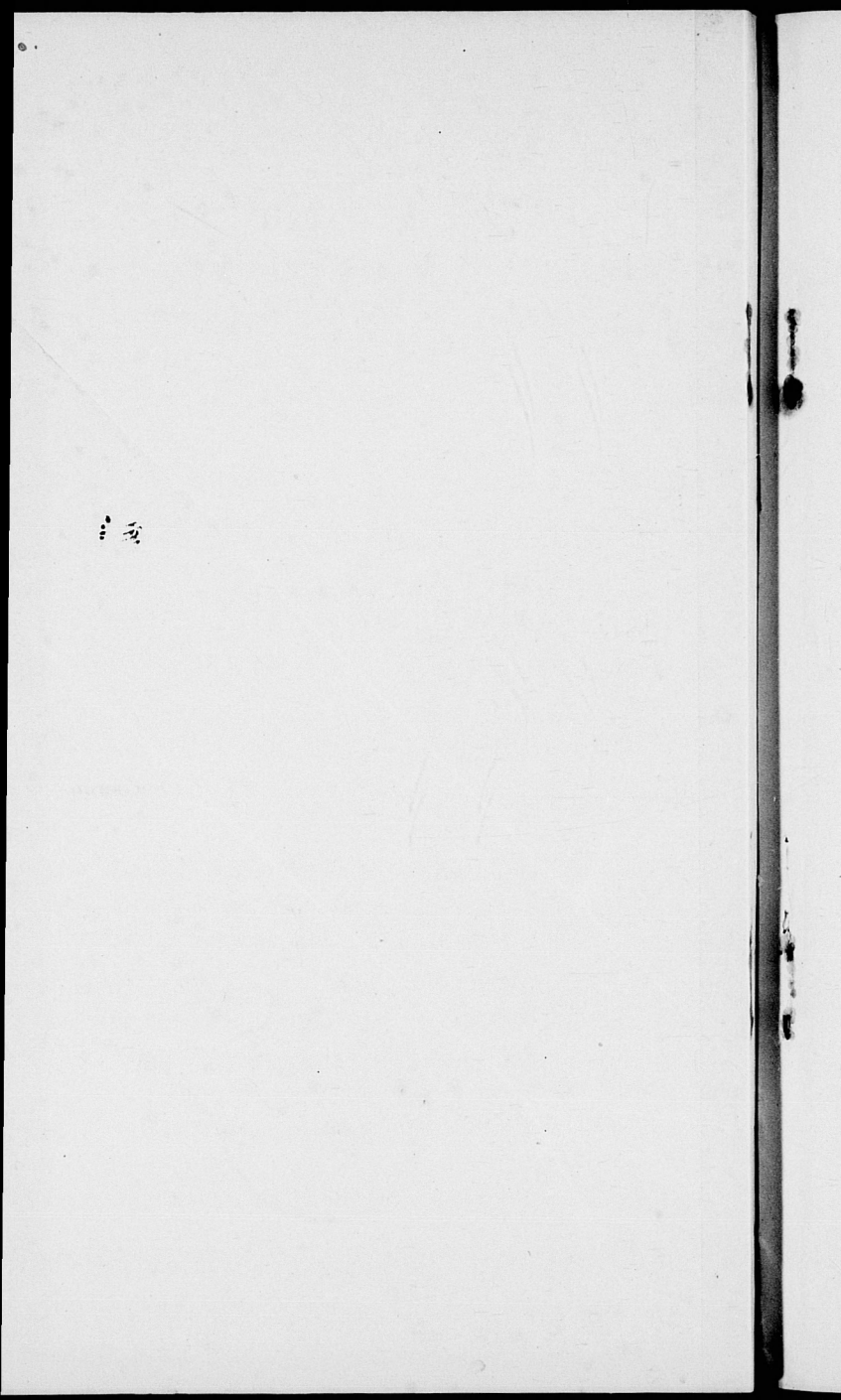
160. G. 17² - 50.

† WAIS IN PEAR

Velsra

GRIENMANK.

Twa is in pear,

Oarspronklik kluchtspil mei sang
yn ien bidriuw

FEN

T. VELSTRA.

Persoanen:

Freark, *kastelein.*

Romkje, *syn dochter.*

Matsen, *syn faem.*

Wopke, *syn feint.*

Geiske, *rike boerinne, widdou.*

Goffe, *hjar soan.*

Hans, *studint.*

Frans, *syn spylfeint.*

It stik spilet op in snein to joun yn de herberch
fen Freark.

*Oan de rjuchter kant fen it toaniel is
in trep, dy 't nei boppen giet, oan de
efter kant in doar, dy 't nei bûten en
oan de lofter kant in doar, dy 't nei de
wenkeamer giet. Fjirder in lûk yn 'e
flier om nei de kelder to gean; tapkast,
tafels, stoellen en al sa foarthinne. Alles
sjocht er tige eptich en kreas út,*

WOPKE (*stiet efter in stoel mei
de beide earmen oer de
bekling.*)

Hwat dat hjir joun ris wirde seil! Alles moast yn de kreaze, sei de baes, en dat is it nou ek (*sjocht om him hinne.*) Lykwols bin ik sels mar neat net fleurich

En ho komt dat sa?

Ja, lit it my mar ris lûd op sizze, 't forrommet licht myn herte. — Dat komt omdat ik sa'n sin oan Romkje ha (*komt midden op it toaniel.*) Romkje, de dochter fen Freark hospes, in famke om to stellen, dy 't sa folle frijers krije kin as hja habbe wol, en dy 't ek altiid allike frjeonlik en biskieden tsjin-oer my is, mar dy 't ik dochs mar net freegje doar.

Tûzen kear hab ik it wol driigd, mar allike faek is it ek wer oer gien.

O, as hja sa ris by my to praten stiet, krekt as lês ik den sims yn hjar moaie, ljeave, blauwe eachjes: to, freegje my mar, krij my mar ris beet, ik wol wol; mar, seit den myn waerm bounsjeend herte: né, Wopke, né, hja is for dy net yn de widze lein, Goffe moat hjar habbe, en ik hâld my sa droech as koark, en bear mar det ik neat hear en sjoch, en fiel, mar o heden minsken, hwat bin ik hjir den raer en núver efter myn festje.

Siker 't is om bang fen yen sels to warden as der

sa hwat is, dat men o sa graech wol, mar dat men
dochs mar net bigjinne doar, harkje mar ris :

(H y s j o n g t.)

It is in lêst, dat hald ik fol,
As men net doar hwat men wol wol,
En wit ho faek yen sels forwyt :
't Is kleare bangens, oars gjin byt ;
Kom, pak mar ta, den komst op set ; —
Mar as 't net wol, den wol 't mar net.

In feintsje dat wol eagen smyt
Op Griet ef Tryn, op Frouk ef Tyt ;
Mar jimmer bleu fen fjirren stiet,
As 't op in twa by twaën giet,
Biklaget elk wis ier ef let ; —
Mar as 't net wol, den wol 't mar net.

In famke, dat wol ljeafde felt,
Dy ljeafde graech mei oaren dielt ;
Mar súver nea gjin frijer krijt,
Ho 't hja hjar lagen er nei leit,
Kwynt eindliks út, troch minnesmert ; —
Mar as 't net wol, den wol 't mar net.

Op 't greate wide wrâlds toaniel
Hat elk syn rol, en krijt syn diel ;
En hwa syn rol net spylje kin, —

Joost Vondel komt my hjir yn 't sin, —

Dy 's ûngelokkich ier en let; —

Né, as 't net wol, den wol 't mar net.

Hwat in geskriuw, hwat in gepraet
Oer mennich Keamer-kandidaet,

Yn Meetings en Brochúres, wis,
Teant elk graech oan ho knap hy is,

Doch hwat for flaeg me' op 't skip ek set,
Och, as 't net wol, den wol 't mar net.

FREARK (*komt op, in lange
pijp oan.*)

Grif rein op hannen.

WOPKE.

Rein op hannen, ho dat sa hospes?

FREARK.

Omdet de Jonker syn pauwen gûle, ef de Boar-
gemaster syn ezel, dêr wol ik ôf wêze.

WOPKE.

En bitsjut dat rein?

FREARK.

Ja wisse.

WOPKE.

En kinne wy dy bisten hjir alhiel hearre?

FREARK.

Fen de wjêrklank ef de weromstuit; sa aste mar
wolste.

WOPKE.

Dit is bryk — Mar, hat de hospes my al to mets ek sjongen heard?

FREARK.

Nou yet moaijer, mar, as dat den dyn sjongen west hat, den is it spookgûlen fen ús bûrman syn mophoun better as dat geëarremoed fen dy.

WOPKE (*to siden yn him sels.*)

Geëarremoed, jawol, den is myn sjongen dos ek al fen de wize. (*lûder tsjin Freark.*) Hark ris, hospes, mei ik my wol ris tsjin oer jo útprate?

FREARK.

Jawis wol, gean dyn gong.

WOPKE.

Ik moast hjir joun alles eptich en skien habbe, is der sein.

FREARK.

Ja, dat is er sein.

WOPKE.

En nou komme Geiske en Goffe hjir aenstonds, hab ik heard.

FREARK.

Dat is it plan.

WOPKE.

En sa 't ik wol taeste en fiele kin, den wis mei it doel om twa houlikken klear to meitsen.

FREARK.

As t wol bislacht, den scoe dat er fen komme kinne.

WOPKE.

Mar witte jy wol hospes, det ik myn sin ek op Romkje set hab?

FREARK.

Dou?

WOPKE.

Ja, ikke!

FREARK (*skodhollet.*)

Né, neat er fen. hjer. . . .

WOPKE (*mei in sucht.*)

Och myn ljeave man, alle nachten dream ik oer hjar, en den forskynt hja my as in ingel, alhiel yn 't wyt, en den fleane wy to gearre heech, o sa heech yn 'e loft, en hwat binne wy den lokkich en den prate wy sa swiet, en witte fen gjin fortriet, en ús eagen wirde wiet, en wy sjonge it folgjende liet:

FREARK.

Hâld dat liet mar for dy sels; mar wit Romkje wol detste nachts sa oer hjar dreamste?

WOPKE.

Neat der fen, ef it moast wêze det hja ek oer my dreamt, en det yn hjar dream, myn dream foarkaem, mar tsjin hjar praten oer dy dingen, né hospes, dat mocht net, miende ik, omdet wy ûnder en en 't selde dak wenje, ite, drinke en sliepe.

FREARK.

Dat is gnap fen dy en flink sein.

Mar wiste wol det it mei Romkje en Goffe oan habben en krije ta is?

WOPKE.

Ja, dat wyt ik en dêrom oppenjaarje ik my,
hwent siker hospes 't scoe skoof en skande wêze,
det dy twa in pear waerden (*rêd en rap.*)

Romkje 't giet alles fen sels,
Goffe, is houten en lomp;
Romkje, sa skerp as in els,
Goffe, as in hotte sa stomp;
Romkje, oan 't wirk moarntiids ier,
Goffe, nog djip yn 'e slom;
Romkje, foarkommend en blier,
Goffe, onnoozel en dom;
Romkje, in ingel allyk,
Goffe, in slak yn it slyk,
Romkje

FREARK.

Hald mar op, it kin sa wol en ik moat dy me-
stimme, det Goffe net ien is fen 't boppeste boerdtsje,
ik scoe hwat dat oangiet, dy ljeaver ta myn skoan-
soan habbe as Goffe.

WOPKE (*klapt yn de hannen.*)

Tûzen kear tanke for dy warden.

FREARK.

Ja, mar sjoch, der binne altiid fen dy »ditten" en
»datten", fen dy »ennen" en »onnen" yn 't libben,
dy 't men lang altiid sa mar net oan elk en ien sizze
kin (*betinkt him efkes.*) Syn mem, dat is wol in
aerdich minske.

WOPKE.

In fleurige widdou.

FREARK.

En nou stiet it spil hjir sa, det as Goffe Romkje krijt, den nimt Geiske my; mar stekt Romke de hoarnen yn 'e wâl, fen sels, den wirdt it for my ek in pûster, snapst 'm?

WOPKE.

Ja, ik snap 'm en hap 'm, in hiele flypflappery, en Romkje scil sadwaende, tsjin hjar sin boaskje moatte, om jo jou sin krije to litten.

FREARK (*neitinkende.*)

Nou, dêr seiste sa'n wirdtsje oardeheal.

WOPKE.

Hwêr jy wol ris oer neitinke meije. Mar hark ris, hospes, dy 't net sterk is, moat slim wêze: Scoene wy it togearre net bigûchelje kinne, det ik jou dochter krige, en jy dêrom like goed dy fleurige widdou?

FREARK.

Mar Goffe den?

WOPKE (*rap wei.*)

Den moat dy ús faem habbe.

FREARK.

Matsen? Mar scoe dy wol wolle?

WOPKE.

Ik tocht fen graech, hwat faem wol net boaskje?

FREARK.

Wolnou ik hab der neat op tsjin, ast dou der kans ta sjuchste. . .

WOPKE.

Ja, mar den moatte jy my helpe.

FREARK (*steckt Wopke de hân ta.*)

Hjir is myn hân, en Romkje is for dy, mei bi-tingst der by, det ik Geiske krij.

WOPKE (*wylst hy Freark de hân skoddet.*)

En Goffe Matsen!

FREARK.

Dat scoe den trije pear wirde.

WOPKE

Sa is 't krekt, en yn de âlde boeken lêze wy ommers ek, det it net goed is for in minske, om allinne to wêzen.

FREARK (*mei fjûr.*)

In wird, Wopke, dêr 't ik by dei en nacht oer tink, en ik fiel it oan my sels det it in wier wird is.

WOPKE.

Litte wy ús herten den dêroer beide efkes lucht jaen.

FREARK.

Set mar yn. (*Hja sjonge to gearre.*)

Men kin 't yn de Bibel lêze,

En den is 't ek wier en wis :

'n Minsk moat net allinne wêze

Om 't dat nearne goed for is.

Dêrom krige Adam Iefke

Wyls det hy to sliepen lei,

En dat alder núndrichst wiifke

Ta syn selskip nacht en dei.

Skien en ljeaflik is dy stoarje,

Bard yn 't Paradys alear;

't Kâldste bloed moat wol foroarje

As men tinkt oan 't earste pear.

Twa by twa,

Elkoar ha,

Ho 't men yen ek foardocht, ja,

Elk en ien kin 't taeste en fiele,

Ljeafde woe graech partsje, diele;

Nimme en jaen,

Mei'n oar dwaen;

Dat moat elk syn herte striele,

Jong en âld

Op ús wrâld,

't Is in driuw fen 't heechst biwâld.

FREARK (*bisjocht syn piip.*)

Sjea sa, dat is in gisel west, der moat in brân-
merk op. Nou ik nei de efterkeamer en dou sjochste
mar det alles foarelkoar komt, sa as wy ôfpraet binne.

WOPKE.

Ik scil myn bêst dwaen, hospes.

FREARK.

En lit my in frisse piip oanstekke (*ôf.*)

WOPKE (*alline.*)

It earste moat nou wêze om Romkje to freegjen, de tastemming fen hjar heit is der for safier, scoe Sjouke de Fries wol sizze — mar om Goffe nou oan Matsen to krijen, dat is makkelikker sein as dien — mar hark, dêr is it fanke.

MATSEN (*komt fleurich op.*)

Siz ris Wopke, wiste wol det wy bisite krige hawwe?

WOPKE.

Né, , mar wol det wy dy krije scoene.

MATSEN.

En nou moast ik in flesse wyn fen dy hawwe mei fjouwer glezzen.

WOPKE.

In flesse wyn, sa mar yn ienen ?

MATSEN.

Ja wis, net yn twaen ef trijen, mar yn ienen ; it mei de ljue barre.

WOPKE (*siket ien en oar byelkoar.*)

Goed sein, Matsen, en Goffe scil der wol net minder fen wirde as hy in glês wyn krijt.

MATSEN.

En hwa den wol ?

WOPKE.

Nammen neame, is yn dit slach fen saken altiid forkeard, en ik scil dy mei stimme aste sizze wolste det men op kofje net sjonge kin.

MATSEN.

De iene is altiïd snoader as de oare, mar Goffe is 'n goede jonge.

WOPKE.

Dou scoeste him dos wol ta dyn man hawwe wolle?

MATSEN.

En hwêrom net, mar den moast der gjin Romkje wêze.

WOPKE.

Dou, koeste in goed libben by him hadde, en hy hie oan dy in tige bêste hûshâldster.

MATSEN.

Hâld mar op fen goed dwaen, 't scil nea sa fier komme.

WOPKE.

Och, dat wit men al net.

MATSEN.

Lit ik dy ris hwat fortelle.

WOPKE.

Gean dyn gong.

MATSEN.

Sa aste wiste hab ik by Goffe syn âlden wenne.

WOPKE.

Dat is my bikind.

MATSEN.

De boer, Goffe syn heit, is yn dy tîd forstoarn.

WOPKE.

Ek dêrmei bin ik op 'e hichte.

MATSSEN.

Goffe en ik koene, it altiïd wakkere skoan mei elkoar birinne, hy is wol gjin jonge fen Jan de Wit, mar dy 't him ta man krijt, is der net mei bikocht, sa folle wit ik wol, mar fen sels */hja knipt op de tomme/* jild, lûkt jild, en Romkje en hy scille wol in pear wirde.

WOPKE. (*bitinkt him hwat.*)

Bist dou der do net mids yn 't jier út rekke.

MATSSEN (*laitsjende.*)

Ei ja jû, mar helje nou mar gjin mear âlde kjêl-
len út de sleat, 't is ek de iennichste fette barch dy't
ik ea hawn hab.

WOPKE.

Omdet Goffe en dou great wieren.

MATSSEN.

Lyts wierne wy net; en hwat er hjir nou fjirder
ek barre mei, joun, moarn ef oaremoarn, ik siz dy
dit, det Goffe in hiel oaren ien op 't each hat as
Romkje, en dat Romkje ek in hiel oaren ien op 't
each hat as Goffe.

WOPKE.

Matsen, ik bin bliid, det ik dit allegearre wit, en
ik scil sa folle dwaenlik biarbeidsje, det elk syn sin
krijt.

MATSSEN.

Den dochste in tige bêst wirk; in wirk fen ljeafde
scoe Domeny wol sizze, mar hark.

FREARK (*rôpt efter de skermen.*)

Matsen!

MATSEN (*rôpt wêrom.*)

Ja, ik kom al! (*tsjin Wopke.*) Doch dyn bêst, en as ik dy helpe kin, ik bin ta dyn tsjinst.

WOPKE.

Dat is goed, en ik ta dines (*jout hjar in flesse wyn en fjouwer romers.*) Sa den mar ôfpraet.

FREARK (*ropt wer.*)

Matsen, komste!

MATSEN (*hastich.*)

Ei ja, de wrâld is net razend (*ôf*)

WOPKE.

Jonge, jonge hwat liket dit allegearre moai los rinne to scillen. sa moat men wol oan tafal leauwe. Det Matsen Goffe wol habbe wol, en det Goffe ek wol sin oan Matsen hat, dat is dos foarelkoar.

Nou de earste gelegenheid de bêste det ik Romkje freegje (*sjocht nei de tapkast.*) Mar nou ik nei de kelder om bier, ik sjoch det hjir neat mear yn foarrie is.

O, dy Romkje! (*hy likt it lik op en giet yn de kelder.*)

ROMKJE (*komt op.*)

Nimmen hjir, en ik hearde dochs myn namme neamen, miende 'k. Wol nou, den ha'k it my wis forbylde. Och ja, dat kin men sa ris hawwe, en den

foaral, as men oer 't iene ef 't oare tinkt, det men wol oars habbe wol (*hja giet nei 't finster.*) Och sjuch ris ho ljeaf as dat moantsje dêr skynt. 't Is dochs al kinstich dy moanne, en dy stjirren, en kinstich ek, det de minsken, sinne-en moanne klipsen birekkenje kinne. O, koe ik mar birekkenje, hwa eft myn man noch ris wirde scil. Krekt sa binne Geiske en Goffe hjir komd, en ik bigryp it malle skoan mei hwat doel, mar ik gjin Goffe hjêr! (*Wopke kipet efkes ta de kelder út, sûnder det Romkje dat merkt.*) Né, den moast der gjin Wopke wêze. Mar Wopke? Nea hat de jonge my yet frege, en dochs fiel ik it oan my sels, det hy fen my hâldt, ja dat hy my ljeaf hat, en ik hab him ek ljeaf. (*Sjucht wer nei de moanne.*) O, dat skienne silveren moantsje, hwat skynt it ljeaf en klear, en den dat mantsje yn dat moantsje. Siker 't is krekt eft it Wopke is, dy my oanglimket.

Hja sjongt:

Sjuch ik it silveren moantsje

Allinken heger gean.

Den sjuch ik yn dat moantsje

In ljeaf lyts mantsje stean.

En 'k fiel it oan myn herte

Det 'k net de selde bliuw.

En 't is eft 'k nei dat mantsje

Op Ingels wjukken driuw.

En sûntsjes seit dat mantsje :

Ik hâld oer dy de wacht.

Ik bin dyn ljeave Wopke

En 'k siz dy goeden nacht !

En 'k siz dy goeden nacht ! Ja , hast alle jounen sjong ik dit sangkje , en gean faek mei in reade troanje en in bounsjend herte nei bêd , en dream oer in lokkich houlik en in tofredene hûshâlding (*hja suchtet.*) Kom oan , der is hjir op 't eagenblik neat to dwaen , lit my de spyldoas efkes op wine (*hja docht dat*) en dy set ik hjir by my yn 't finsterbank , en gean , sels der hwat by sitten mei dat bliere moantsje foar eagen.

(Hja njûntet hwat , giet sitten mei de hân oan de holle nei it moantsje to sjen , en falt sa beare yn slom. Wopke hat sa nou en den ta de kelder út kipe , mar komt nou alhiel to foarskyn , wylst hy op in ôfstan , mei it each op Romkje it folgjende sûntsjes sjongt) :

Hwat sit dat bern dêr swiet to sliepen ,

In Ingel lyk , dat is suver wier ,

Mei 't mûltsje sa hwat hjelwei glimkjend iepen ,

Dat is hwet oars , as kâld en sûrich bier.

O mocht ik dêr sa ris mei hjar frije ,

Ho raer scoe 'k wirde ; ik fiel it , Rom ,

Dy sa to sjen , ik kin 't sa wier net swije ,

Dêrfen keart 't hert my yn 't liif heal om.

(Romkje slacht hjar eagen op , sjucht om hjar hinne, Wopke seit fen siden :

Siker hja heart my, mar stil, nou ik efkes skûl
(hy dûkt him efter in stoel.)

ROMKJE *(sjongt wylst hja hjar
 sa hwat út rekt.)*

Hwat wie dat?

't Hearde hwat, ha, ha, ha.

Nei 't ik mien,

Wie der ien, mar, hwêr sa?

Wol in dief

My to liif, dat wie slim.

Koart bislút

'k Snij der út, bang for him!

*(Hja wol rimpen foart rinne, Wopke komt efter
 de stoel wei en keart hjar.)*

WOPKE.

Né, Romkje net bang wirde, ik bin it.

ROMKJE *(blier.)*

O, heden Wopke bist dou dêr, ik tochte det it
 Goffe wier, en dêr bin ik sa bang for, as de houn
 for bruijen.

WOPKE.

Hab gjin noed en wol nou ris harkje.

Hy sjongt:

Ljeave Romkje, aerdich famke,

Lang hie 'k al in each op dy;

Froed en dimmen, as in lamke,

Biet' in Ingeltsje for my.
 O, dou kinst myn lok forheegje,
 'k Fiel it yn myn hert, myn skat,
 Mar ik doarste dy net freegje,
 Nou lykwols, nou weagje ik dat.

ROMKJE. (*sjongt.*)

Dou, dou fregest my to trouwen?
 Bêste frjeon, ho komst sa let!
 Siker 'k siz it, sûnder flauwen,
 'k Hie myn sin op dy lang set;
 En nou seil ik net lang droagje:
 'k Nim dyn ljeafde dalik oan;
 Dat wy neat as lok oanskoagje
 Ta ús lêste joun of moarn.

Sjonge en dounsje to gearre.

Fen tral-de-ra,
 Fen fal de-ra,
 Fen dit en fen dat,
 Fen piere-wyt,
 Fen skiere-wyt,
 En wy wyt' wol hwat.
 Us hert en ús sin
 Is ljeafde en min
 Bin't mei elkoar ien, sa ynlik as 't kin.

(*Freark, Geiske en Goffe komme op
 Wopke en Romkje litte elkoar ringen los.*)

ROMKJE.

O hearinken, dêr is de bisite! nou sjuch ik det ik út de wei kom.

(hja rint hastich nei boppen.

Wopke beart, det er neat bard is.)

FREARK. *(tsjin Geiske.)*

Dit is ús tapkeamer, ef jachtweide sa 't jy it mar neame wolle.

GEISKE *(Sjucht om hjar hinne.)*

Nou ik moat sizze, 't is hjir alles like skien en eptich.

FREARK.

Dat moat ek yn in herberch, oars hâldt men gjin klandyzje.

GOFFE. *(dy't syn mem by de hoeke fen de skerldoek beet hâldt, en by de tapkast opsjucht, tige onnoasel)*

En is dit nou in aptheek mem?

GEISKE.

Né ljea, dêr heart dy skerpe drank oars al thús, wirdt der sein

FREARK.

Mar as de âlde kleare dêr wei komme moast, Geiske, den scoe it wol dealiske piperich bitelle wurde moatte, en sjuch ris *(lit in romer sjen)* sokke taepje ik for in stûr.

GEISKE.

Nou dat binne bazen.

FREARK.

En bêste waer, nearne better (*tsjin Wopke.*) Mar hwêr is Romkje?

WOPKE.

Ik leau fen boppe.

FREARK.

Rop, ef helje hjar efkes.

WOPKE (*fen siden.*)

Dat hie de baes wol minder bitinke kinnen (*giet nei boppen.*)

FREARK (*tsjin Geiske.*)

Alles falt jo hjir dos wol aerdich oan?

GEISKE.

Ja, dat is tige, lykwols scoe 't beste wêze det Goffe hjir mei Romkje yn de herberch bleau, en det jy by my op de pleats kamen.

FREARK.

Dit lêste hab ik neat op tsjin, mar...

GEISKE.

It earste wolle jy sizze. — 't Is ek wier, Goffe en Romkje moatte it earst iens wêze.

GOFFE.

Hwat iens wêze, mem?

GEISKE.

Om in pear to warden.

GOFFE.

Matsen en ikke? (*Freark set greate eagen op.*)

GEISKE.

Né Romkje en dou, dêrom komme wy hjir ommers.

GOFFE.

Mar as Romkje my net habbe wol?

GEISKE.

Dat scil wol hwat ta fâlle (*tsjin Freark.*) Jy habbe hjar fen sels, al mei ien en oar yn kinnisse steld?

FREARK (*lûkt oan de skouders.*)

Ik hab nearne oer praten, minske.

GEISKE.

Nearne oer praten, sizze jy?

FREARK.

Né, en dat hab ik mei opset sin litten.

GEISKE.

Ho ha 'k it nou?

FREARK.

Dat scil ik jo sizze: As in goe frjeon bygelyks tsjin jo sein hie: Freark hospes scil jo freegje to boaskjen, den hiene jy it nijs al wei hawn foar det ik sels kaem, en moster nei de mieltiid dêr hâld ik net fen.

GEISKE.

Nou dêr is wol hwat fen oan, jy wolle dos, om sa ris to sizzen, net habbe, det in oar it bêd for Goffe klear makket.

FREARK.

Sa is 't krekt. Ik siz altiid: dêr giet neat for de man sels, al moat men ek mar in pear nije skoen ef klompen habbe; sels nei de winkel is altiid it bêste, den kin men útsiikje en passe sa 't men wol, mar kom, dêr is Romkje al.

ROMKJE (*fleurich op.*)

Goeden joun, en soun? (*hja fûsket mei Geiske.*)

GEISKE.

Ja, bêst en ho is 't mei dy?

GOFFE.

En mei my ek goed.

ROMKJE (*laket.*)

Kom. dat stiet my oan, den moatte wy ek mar ris fûskje, net?

GOFFE.

Dat kin wol (*hja dogge dit*) en hwêr is Matsen?

GEISKE.

Ei jonge, hwat kin dy Matsen skele, praet nou oer hwat oars.

ROMKJE.

Ja, dat siz ik ek frou; Goffe moat nou net om Matsen tinke, nou 't hy by my is.

GEISKE.

Krekt sa fanke, dou haste it goed foar, (*tsjin Freark*) en wolle wy nou net hinne gean, de jonge ljue binne nou by elkoar en habbe ús wis oer en to folle.

FREARK.

't Liket my skoan ta, en den binne wy ek to-gearre, kom wol 'k jo mar folgens de nije mode yn de earm nimme?

GEISKE.

Gean jou gong. (*Freark krijt Geiske yn de earm en hja geane sa ôf.*)

GOFFE.

Ik bin al hwat wurch, wol ik hjir mar sitten gean? (*giet oan de kant fen 't toaniel.*)

ROMKJE.

Ja dat is goed, den nim ik hjir myn sit. (*giet oan de oare kant.*)

GOFFE.

Moai waer, nou?

ROMKJE (*sjocht ta 'n finster út.*)

Ja, it is ljocht moanne.

GOFFE.

Kinne jy ek kine!

ROMKJE.

Kine? né.

GOFFE.

Wol domenys houtsje?

ROMKJE.

Ek net.

GOFFE.

Den goazzebrievje?

ROMKJE.

Noch minder.

GOFJE.

Harlekeinje?

ROMKJE.

Né.

GOFJE.

Klok en hammerje?

ROMKJE.

Neat fen dat alles.

GOFJE.

Hwat kinne jy den?

ROMKJE.

Alles hwat in jong faem, lyk as ik, heart to kinnen.

GOFJE.

As ik nou mar wiste, hwat as dat wie.

ROMKJE.

Den wistou to minsten mear as nou.

GOFJE.

Mem sei, ik moast hjir joun by jo op sitte, en do sei ik tsjin mem, hwat scille wy den boartsje? En do sei mem, dat wiisde him de wei fen sels, mar nou kinne jy neat.

ROMKJE (*giet op stean.*)

Siz dou mar tsjin dyn mem, det er sokke mear binne, en dy 't it boadskip oerbringt is grif nûmer ien, foi, foi.

GOFFE.

Wirdste slieperich?

*(Efter de skermen wirdt spile op
in harmonica.)*

ROMKJE.

O heden né, en den foaral net as ik muzyk hear.
Hâldstou wol fen muzyk?

GOFFE.

Fen spyljen, né.

ROMKJE.

Wol fen dounsjen, skotse trije bygelyks? *(hja mak-
ket biweging fen dounsjen.)*

GOFFE.

Fen springen, né ek net.

ROMKJE.

Fen in romer wyn?

GOFFE.

Dat is my to sûr.

*(Hans en Frans, komme tiye fleurich
op, wylst hja op in harmonica spylje,
en it folgjende sjonge:)*

Hwa gjin wyn en sang en skotse trije past,
Sit yn gjin goede bast,
Triuw dy mar yn de kast.

Hwa gjin wyn en sang en skotse trije past,
Dat is gjin brilloftsgast.

Mar hwa hâldt fen wyn en fen de frijerij,

Dy skikke roun om by,
Binn' altiid blier en blij.

Mar hwa hâldt fen wyn en fen de frijerij
Binn' jonges lyk as wy.

HANS.

Romkje, set ris in flesse wyn op.

ROMKJE.

Astjo bleaft, Hearen. *(giet nei de tapkast)*

HANS.

Dat bin ik al hiel mei dy iens, mar wiste wol, as
men oer de divel praet det hy den nea net fier ôf is?
(Wopke komt ûnderwilen fen boppen.)

GOFFE.

Mem wol net lije det wy oer de divel prate.

HANS.

Ek al wer goed, en den mar oer hwat oars.

WOPKE. *(komt op.)*

Joun Hearen, kom, dat liket in fleurich rountsje
wirde to scillen.

ROMKJE. *(set wyn en glêzen op.)*

Ho folle glêzen?

HANS. *(sjocht en telt.)*

Ien, twa, trije, fjouwer, fiif, astjobleaft. *(Wopke
tapet yn en Hans forfolget.)* Ja sjuch, wy, ik en
Frans komme fen in brilloft.

ROMKE.

Fen in brilloft, en is dy nou al ôf roun?

HANS.

Ja, mar dy is jisterjoun bigoun, en fen 'e moarn om hjealwei seizen eindige; wy habbe noch hwat neipraten, lans de dei dizze en jinge frjeon efkes opsocht, en nou binne wy hjir, om it feest to slúten, en in glêske to drinken ta ôfskie.

ROMKJE.

Hwat brilloft wie dat as ik freegje mei?

FRANS.

Dat wie de brilloft fen ús Pake en ús Beppe. Hans en ik binne neven, en ús Pake en Beppe habbe hjar goudene brilloft hâlden, en nou binne wy los fen 't erdske.

HANS. (*nimt yn glês.*)

Ja nou binne wy los fen 't ierdske, en ik nim myn glês en drink by dizze de sounheid fen alle Pakes en Beppes, Heiten en Memmen, Omkes, Moikes, Broeren en Sisters, Neven en Nichten, migen en sibben, Frjeonen en Freamden, koartom op de sounheid fen alle minsken, hip, hip, hip, hoera!!

(*Hja klinke en drinke.*)FRANS. (*mei de harmonica.*)

En nou in fleurich sangkje.

HANS.

Ja dat moat weze.

(*Hja sjonge mei elkoar, Frans spilet*)

Kom, litte wy ris klinke

As frjeonen mei elkoar,
 Hwêrom scoen' wy net drinke,
 Dêr is de wyn om 's foar,
 It nimt de soarch fen 't herte,
 Jowt wille kreft en moed.
 Fordriuwt faek pyn' en smerte
 In sûpke docht sa goed.
 Klink den goe frjeonen klink,
 Drink leech jimme glês en tink :
 Wy binn' mar ienkear yn ús libben jong,
 De tiid dy giet syn gong.
 Wêz' fleurich nou en sjong :
 Wy binn' mar ienkear yn ús libben jong,
 De tiid dy giet syn gong.
 Mar ienkear jong.

*(Hja klinke en drinke, bihalven Goffe
 dy 't jimmer kâld en onnoazel om
 him hinne sjoen hat. Hans, Wopke
 en Romke, prate en lûsterje elkoar-
 ren hwat sa det men wol merke
 kin, det er dizze of jinge fyt út
 set wurde seil.)*

FRANS. *(ûnderwilen tsjin Goffe)*

Sjongst dou net mei, Goffe?

GOFFE.

Dit sankje kin ik net.

FRANS.

En drinkste ek gjin wyn?

GOFFE.

Dy 's my to sûr, sei ik niis al.

FRANS.

To sûr, hie 'k tocht.

GOFFE.

Ik woe wol nei hûs.

FRANS.

Dat wol ik wol leauwe, dy 't net nei hûs wol, dy doacht ek net, en dou biste in brave soan.

GOFFE.

Dat seit mem ek.

FRANS.

Mar hwat haste ljeaver as wyn?

GOFFE.

Anys mei sûker.

HANS.

En den hwat sjerp op 'e kant, tink ik.

GOFFE. (*in bytsje koart.*)

Né, dat hoeft net, ik bin gjin mich.

HANS.

Wopke meitse dalik sa'n spuidrankje klear.

WOPKE.

Astjobleaft.. (*hy docht dat.*)

FRANS.

Mar ho komst dou hjir sa yn de herberch Goffe, dat bin ik net fen dy wend.

GOFFE. (*blier wei.*)

Ik bin by Romkje.

FRANS.

Soa, ei, jawol, bist dou by Romkje.

GOFFE.

Ja, mem is hjir ek.

FRANS.

Bigrepen, twa mûzen yn ien flap, mar ik miende oars det Matsen dyn fryster wier.

GOFFE.

Ja, mar dy mei ik net habbe.

FRANS.

En hwa hwol dat net lije?

GOFFE.

Mem net.

ROMKJE (*sa beare lilc.*)

Nou komt de aep al út de mouwe, ik tocht it wol, mar wiste hwat, gean dou nei Matsen, dy is efter yn de koken en scil bliid wêze as hja dy sjocht.

GOFFE.

Den hast dou gjin sin oan my?

ROMKJE.

Hwat scoe 't my jaen, dou hast dyn sin ommers dochs ienkear op Matsen set.

GOFFE.

Dat is wier, mar mem sei, det dou moast myn wiif wirde, den scoe dyn heit mem habbe.

WOPKE (*fen siden.*)

Dat komt goed út.

ROMKJE.

Dyn mem praet mei de mûle der 't hja brea mei yt, 't scoe raer op myn lân en dak waeije, as ik

Matsen ûnderwrotte. En, siz dou nou mar tsjin dyn mem, det ik dy net hawwe wol.

GOFFE.

En ik dy ek net.

ROMKJE.

Tige bêst, den binne wy ôfpraet (*hja giet laitsjend nei boppen.*)

WOPKE (*bringt Goffe anys mei sûker.*)

Hjir is dyn swiet slokje, ast dy bleaft.

GOFFE (*nei 't hy preaun hat, slikket him om de mûle.*)

Lekker, hjêr, lekker, en hwat kostet dit sûpke? (*hy hallet in greate pong to foarskyn.*)

HANS (*glimket Frans oan.*)

Dat kin dy neat skele, ik traktoearje en bitelje, bergje dy portemonnaie mar wer op.

FRANS.

Mar ik kin ek wol bitelje.

GOFFE

Jimme moatte dêr net om tsiere.

WOPKE.

Né Goffe, den ljeaver riede.

HANS.

Né wacht, ik wyt hwat oars.

FRANS.

En hwat den?

HANS.

Wy scille it út meitse mei in grap, mar den moat Goffe ús helpe.

GOFFE.

Ik jimme helpe?

HANS.

Oars seil 't net lokke. Dou haldst wis wol fen in grap, nou?

GOFFE.

Mear as fen in klap.

HANS.

Moai sa, as it proza op hâldt, den bigjint it rym — en kom dou nou hjir mar ris (*Goffe giet nei Hans ta.*) En hwêr is dyn bûsdoek?

GOFFE (*jowt syn bûsdoek oer.*)

Dy is hjir, ik hab him niis skjin fen ús memkrige, mei rûkersgûd der op.

HANS (*rûkt der nei.*)

Dy deale ja, nou dêr is er better om.

GOFFE (*laket unnoazel.*)

Better om

HANS.

En nou byn ik dy dizze doek foar de eagen (*hy docht dat*) en draei dy trije slaggen yn 'e rounte; ik en Frans geane midden oer de keamer stean, dou.

maste ús siikje, en hwa aste it earste roerste, ef
in tik jowste, dy scil bitelje.

WOPKE.

Nou dat is moai úttocht.

HANS (*draeit Goffe yn de
rounte wylst hja mei en
oar sjonge.*)

Lit ús draeije,
Pierewaeije,
Goffe sa 't men sjocht,
Dy hâldt fen wille en nocht, ensf.

GOFFE.

O, hâld op, ik wird sa dronken. (*Hans forfol-
get*): Sjea sa, nou mar foarút.

(*Goffe giet nou mei de han-
nen foarút foetsje foar
foetsje de keamer roun.
Wopke giet sûntsjes, wylst
hy hwat maneuveld mak-
ket tsjin Hans en Frans,
nei boppen. Dêr nei slûpe
Hans en Frans ek stil de
doar út. Goffe reaget
nou ien en oar fen de
tafel en seit den*):

Dêr komme siker al diggels, mar dat seille jimme
bitelje, foi dat is in ûngelok.

FREARK (*komt yn 'e doar, set de beide hannen yn de siden en skodhollet.*)

GOFFE.

Mar hwêr binne jimme? Jow ris lûd, rop ris fen :
piep, piep!

(*Freark komt neiger. Goffe yn him sels*): Dêr stiet leau 'k ien. (*Hy slacht Freark nou linich oan de holle, sa dat it klapt, en seit den*): Dy scil bitelje!

FREARK (*sa beare lilk.*)

Den ek mar dalik, mei dyn: piep piep (*hy jowt Goffe nou twa for ien.*) Mar hwat skeelt dy, biste dronken, ef maelt dy de plasse (*hy skûrt him de bûsdoek foar de eagen wei.*)

GOFFE.

O heden hospes, binne jy dat? Mar hwêr binne
Hans en Frans en Wopke?

FREARK.

Ik wyt fen gjin Hans en Frans, mar hwêr is Romkje?

GOFFE.

Dat wyt ik net, en it kin my ek neat skele,
hwent ik wol hjar dochs net habbe, en hja my ek net.

FREARK.

En slachste my dêrom nou hjir de boel koart en kien? Wacht myn jonge, dat soil ik dy bitelle sette (*hy krijt him beet, Goffe keart wol tsjin, mar 't helpt him net. Freark triuwt him yn de kelder.*) Sjea sa, dy sit yn de finzeniscel (*hy docht it lûk ta*

en nimt in stoel, set dy op it lûk) en nou gean ik hjir sitten en hâld de wacht (hy stekt de piip oan.)

GEISKE (*komt op.*)

Heden hwa gie dat er hjir niis krekt sa oan wei, en hwat sitte jy dêr aerdich lykme allinne oer de fier.

FREARK (*koart wei.*)

Ja, dat siz ik ek.

GEISKE (*sjocht om hjar hinne.*)

Mar hwat sjocht it er hjir út. Stikkene flessen en romers — jy binne dochs net oan 't bakkeleijen west?

FREARK.

Allegearre it wirk fen Goffe.

GEISKE (*slacht de hannen yn elkoar.*)

Goffe, fen myn Goffe! Goede man hâld jy stil, ik scoe der hinne falle kinne.

FREARK (*dampt tige út syn piip.*)

Dat wie den net oars, mar Goffe hat hjir alles sa fen aeijen makke, en wol fen Romkje neat mear witte.

GEISKE.

Mar dat is net mûchlik!

FREARK (*rimpen.*)

Net mûchlik? Scille jy my dat ligen hjitte, en hy hat him hjir tjerge as in holder.

GEISKE (*skriemerich.*)

Thús altiid de goedheid sels, nea seil hy in kopke ef pantsje brekke, en nou dit hjir sa

FREARK.

Ja, as maitiids de sûpkjellen for 't earst bûten doar komme, den kinne hja it mâl dwaen.

GEISKE.

O, foi, hwat mei him oer komd wêze?

FREARK.

Dat wyt ik better as jy.

GEISKE.

Och siz my, hwêr 't hy is.

FREARK.

Ik hab him ûnder 'e foetten.

GEISKE (*sjocht ûnrestich om hjar hinne.*)

Mar dat bigryp ik net.

FREARK.

Bigryp jy dat net. Wolnou hy sit hjir yn de kelder, ta straffe for syn ûndogensheid.

GEISKE. (*tige oandien.*)

O hearinken, nou wirdt it my to slim, Goffe, o myn Goffe! (*Goffe ropt yn de kelder: Mem, mem!*)
Ja myn ljeave jonge, mem seil dy helpe. Mar Freark o Freark, hwat wird ik raer o o!

(*Hja falt nou heal flau tsjin Freark oan; dy se heint en keart.*)

FREARK (*tige to skoar.*)

Mar hwat scille wy nou habbe, bidarje jo hwat, it kwea moat ommers straft wirde, foi dit is my in komeedsje. (*heal tsjin 't publyk.*) Nou as dy net oanfallich is, den wyt ik it net. (*hy ropt.*) Romkje! Matsen!! Wopke!!! (*krijt gjin andert.*) Nimmen skynt my to hearen. Mar wyt je hwat, hja moat hjir wei, en nou in koart birie, en in goed birie, ik nim hjar op de earmen, en sjou hjar nei de efterkeamer. (*hy docht dat.*)

ROMKJE (*komt laitsjende op.*)

Ha, ha, ha! nou, nou! de grappen binne hjir it jild wirdich, dêr komt my de baes oan sjouwen mei dy fleurige widdou op de earmen, 't is om to laitsjen, ha, ha, ha!

WOPKE (*boppe op de trep.*)

Ja Matsen, nimmen dy 't er om skrieme kin.

MATSEN (*laket ris.*)

Soa, bist dou dêr. — Hja wier flau fâllen sei de baes.

WOPKE.

In moai kinstje, for de frouljue as hja greach ris yn manljue's hannen wolle.

MATSEN.

Nou, de baes kin der mei omgean, hy hie hjar hwat ljeaf to pakken As ik to minsten wiste det er ien wie dy't my sa op de hannen drage woe en dêr 't ik bistek op hie, sjean dêr, ik liet er my

dalik hinne trûzelje.

WOPKE.

Sâ'n ien is hjir wol tichte by.

MATSEN.

Scoeste tinke?

WOPKE.

Wis en trije.

MATSEN (*sjucht om hjar hinne.*)

Mar hwêrsanne den?

WOPKE.

Foart by dy yn de kelder.

MATSEN (*forheard.*)

Yn de kelder, ho kin 't sa bryk, dêr moat ik yn om spuitwetter to heljen for de frou (*hja sjocht yn de kelder.*) Mar hwat is 't hjir tsjuster, en hwa is hjir nou forskûle?

WOPKE.

Gean dyn gong mar.

MATSEN.

Ja, mar ik wol net bang wirde.

WOPKE.

Dat hoeft ek net, hwent Goffe sit der op dy to wachtsjen.

MATSEN.

Goffe, mar den is it siker it bêste det ik my foart mar flau falle lit (*hja giet yn de kelder.*)

GOFFE (*yn de kelder krijt hjar oan.*)

Ja, hjir bin ik — ljeave Matsen !

MATSEN (*mei in gjalp.*)

O hearinken, hwat komt my oer.

WOPKE.

Ik tink fen in noffelik eagenblik.

MATSEN (*yn de kelder.*)

O, ai, ha, ha

WOPKE.

Hark hja habbe elkoar al by de flarden, mar wyt jy hwat, nou ik nei Romkje, den is alles foar elkoar (*sjongt yn him sels*): »Twa by twa, pak mar ta ensfh (*hastich ôf.*)

(*Freark en Geiske, komme bidaerd op.*)

FREARK.

Ja Geiske, hwat scil men dêr al folle fen sizze, as it tafal is, ef det it sa bistjûrd wirdt, wy kinne dat net útmeitse, mar yn alle gefal, is it nou sa fier kommen, det wy it mei elkoar iens binne.

GEISKE.

Ik for my hie oars ljeaver hawn det Goffe mei Romkje boaskje scillen hie, mar fen sels as hy mear mei Matsen op hat, och hwêrom den ek net, hja is in goed frouminske.

FREARK.

En in minske sin is in minske libben.

GEISKE.

Dat is wier.

FREARK.

En nou kinne Romkje en Wopke ek beide hjar
sin krije.

GEISKE.

Ho kin 't allegearre sa núver.

FREARK.

Siz dat wol, mar as de eagen elkoar goed sjogge,
de noazen elkoar goed rûke, de mûlen elkoar goed
priuwe, de herten elkoar goed fiele, den is 't spil
ringen, en for goed klear. En lit ús nou elkoar
de hân jaen Geiske, en iepenlik trou swarre, en it
leit my op 'e lea det ús foarbyld ringen troch de
oaren folge wirde scil (*hja jowe elkoar de hân, en
sjonge*):

Trou, iwege trou,
Swarr' wy as man en frou;
Hwat is in minske allinne?
De ierde sûnder sinne.
Trou, iwege trou.

Hwa 't soun fen herten is, dy kin
Net sûnder ljeafde trou en min.
Elts fielt it yn syn herte klear,
Dy alde lear: twa is en pear.
In foks forliest syn hjirren wol,
Mar mei syn kúren hâldt hy fol.
Né, hwa net fen de ljeafde hâldt,
Dy priuwt it swiet net fen de wrâld.

(Wopke en Romkje, falle dalik yn en komme sa sjongende fen boppen, en geane neist Freark en Geiske stean.)

Trou, iwige trou
Swarr' wy as man en frou.
Hwat is in minske allinne?
De ierde sûnder sinne.
Trou, iwige trou.

Hwa 't jong is en syn sinnen set
Op him ef hjar, en ier en let
In stim fen binnen sizzen heart,
Dy is it, dy 't dyn hert bijear't.
Kear dat net tsjin, né 't wie to hird,
De ljeafde is den oan it wird.
En hwêr 't dy sprekt, né 't kin net mis,
Dat dy de bêste rieds-man is.

(Goffe en Matsen, falle dalik yn en komme sa sjongende út de kelder, en geane neist de oaren stean.)

Trou, iwige trou
Swarr' wy as man en frou.
Hwat is in minske allinne?
De ierde sûnder sinne.
Trou, iwige trou.

Hwêr det de ljeafde stiet oan 't roer,
Dêr is altiid en goed bistjûr.
Wêz earm, ef wêz ek mar ryk,
De ljeafde fielt elts ien gelyk.

En komt dy ek fen boppen wei,
 Ef út de kelder, ljeave sei:
 De âlden geane ús sa foar
 En trije pear swart mei elkoar.

A l l e g e a r r e.

Trou, iwige trou
 Swarr' wy as man en frou.
 Hwat is in minske allinne?
 De ierde sûnder sinne.
 Trou, iwige trou.

(Hans en Frans komme op mei muzyk nei eigen goedfinen, klappe yn 'e hannen en roppe fen: bravo, bravo!)

HANS.

Dêr habbe wy nou sa mar yn ienen trije brillof-
 ten yn útsjoch, nou kin it net oars tinkt my, as wy
 moatte in fleurige joun habbe.

FREARK.

Dêr hast dou gelyk oan.

FRANS.

Wy binne it wend.

FREARK.

Romkje set wyn op, Wopke taepje yn! *(hja dogge dat.)*

HANS.

Wol nou ris efkes nei my harkje. Sa efkes lyn
 binne wy der út pike sûnder to biteljen, mar alles
 wie oerlein spil, en barde mei troch stitsene kaarten.

Wy wistene hwat gearkomste hjir joun weze scoe,
en hadde meiholpen sa folle as wy koene, en leauwe
det disse grap in goed ein hat, sa det der wis noch
wol ris in hopen grappen op folgje kinne.

FRANS (*mei in greate doas.*)

Om dêr den mar dalik mei to bigjinnen, sette wy
allegearre in bûnte mûtse op (*krijt dy út de doas,
en jout elts ien*) dy wy fen de brilloft fen jister joun
mei nommen hadde (*elts set syn mutse op*) en nou
meitse wy muzyk en jimme dounsje (*hja bigjinne to
spyljen.*)

FREARK.

Sa komt der libben yn de brouwerij.

(*Hja klinke en drinke, geane den foar it publyk
stean en sjonge.*)

Hwat wie de wrâld
For jong en for âld,
As men net song
En dounse en sprong?
De âlde lear
Fen twa is en pear,

Bliuwt jimmer oan wier, wy fiele dat klear.

(*De muzyk giet troch, wylst Freark en Geiske,
Wopke en Romkje, Goffe en Matsen bigjinne to
dounsjen. Hja bliuwe den wer foar 't publyk stean
en sjonge.*)

Nou ta bislút:

Us stikje is út.

Hat elts diss' joun
Hwat wille hjir foun,
Den binne wy
To freden en blij.
Splye den letter ris wer op 'e nij.

t
r

de

bin
wi

